

ОФИЦИАЛНИТЕ ПРОМЕНИ НА ГЕОГРАФСКИТЕ НАИМЕНОВАНИЯ В БЪЛГАРИЯ

М. Данева

Всеки географски обект независимо от своята големина и значение има собствено наименование, което е негов важен отличителен белег. То позволява да се разбере за кой именно географски обект се отнася казаното, писаното и пр. Географските наименования са незаменимо средство за по-лесното и по-точно ориентиране на местността, по картата, в литературата. Те имат и голямо научно значение. Понеже възникват не случайно, стихийно, а се създават от обществото и във връзка с неговите потребности, те обикновено отразяват някакъв характерен, най-типичен външен признак или историческа и друга особеност на самия обект. Затова изучаването на географските наименования може да бъде извор на интересни данни за специалистите географи, почвоведи, геолози, ботаници, археолози, историци и др.

Друга особеност на географските наименования е, че те са много устойчиви. Запаввайки се много векове, а даже и хилядолетия, те нерядко надживяват не само обществото, което ги е създало, но и езика, на който са възникнали. В тях остават запечатани понякога дори и такива особености, които не се съдържат в различните археологически паметници и исторически документи. Проникването в скрития, вътрешен смисъл на географските наименования може да хвърли обилна светлина върху забравеното минало, да помогне да се решат някои исторически проблеми, като например характерът и направлението на разселването на народите, колонизацията на различните области от земното кълбо, да се възстановят етническите граници, да се изучи материалният и социалният живот на нашите прадеди и др.

Географските названия са освен това съществен елемент от речниковия фонд на всеки език. Затова голямо значение те имат и за историята на езика и особено за историята на лексиката и словообразуването.

За да могат да се използват с успех при разрешаването на всички изброени задачи, необходимо е географските наименования преди всичко да са общи, еднакви за всички членове на даденото общество. Такова единство може да се постигне само след като са изяснени техният произход и смисъл, когато е установено правилното им писане и те се произнасят и пишат във всички карти и литературата по един същ начин. С установяването на произхода и смисловото значение, правилното писане на географските наименования, тяхната инвентаризация у нас и в целия свят се занимава специална наука — топонимия.

Няма да се спираме на произхода и значението на географските названия у нас. Ще споменем само, че по този въпрос работи голям научен колектив при Института по езикознание при БАН под ръководството на акад. Вл. Георгиев. Публикувани са редица научни статии и книги върху произхода на различните географски наименования и номенклатурни географски термини. Изследванията показват, че в нашата страна се преплитат наименования от няколко езика — тракийски, гръцки, римски, старобългарски, византийски, турски и др. Голяма част от употребяваните днес собствени наименования на географските обекти са наследени от минали епохи. В повечето случаи те са неясни смислово или имат остаряло значение. В замяна на това обаче болшинството от тях са кратки, благозвучни и, което е най-важно, те са се внедрили така широко и трайно в ежедневната реч, ние дотолкова сме свикнали с тях, че не си и задаваме въпроса, откъде и как са възникнали и какво означават. Нещо повече, с тези наименования ние наричаме други, сега възникващи стопански обекти — хижы, сладкарници, индустриални предприятия и др. Между старите наименования обаче има и неподходящи, дълги,

съставени обикновено от две или повече думи, неудобни за писане, неблагозвучни, неправдоподобни и най-вече напомнящи ежедневно на нас и поколенията за омразното турско робство и фашистка диктатура. Обидно е при съвременното високо развитие на националната ни наука и култура да търпим неподходящи названия.

От казаното е ясно, че по редица причини се налага някои географски наименования да бъдат променени. Обаче کہا, при какви случаи е необходимо да се поставят нови имена и какви да бъдат те, ето на какво следва да се обръща внимание, за да не се нанесе вреда вместо полза. Преименуването на географските обекти е важна и отговорна задача. В редица случаи неуспехът в преименуването се дължи на немотивиран отказ от подходящото старо название, което с течение на времето или напълно измества новото, или се употребява едновременно с него. Ето защо то трябва да се извършва не случайно, безразборно, а на научна основа и да се решава от специалисти езиковеди, историци, географи и др. Отговор на въпросите — кой, кога и как трябва да наименоува и преименува, се дава в Указа за наименоуването на обекти с национално и местно значение и в правилника за прилагането му.

В настоящата статия искаме да посочим по-главните слаби страни на Правилника за прилагането на Указа за наименованията, тъй като практиката показва, че именно на пропуските и непълнотите в него се дължат голяма част от грешките и изопачаванията в географските наименования. Накрая ще поместим списък на досега извършените официално с указ наименования и преименувания на по-главните физико- и икономико-географски обекти с цел да се припомнят новите названия, да се прецени дали всички са добре подбрани и ако са допуснати грешки, да бъдат изправени официално и да се знаят и употребяват правилно от всички.

* * *

Наименоване и преименуване на географски обекти е извършвано още от най-ранно историческо време. Това обаче е ставало спонтанно, устно. У нас за пръв път през 1905 г. е бил издаден специален писмен „Закон за наименованията“. В него обаче се е давал редът за преименуването само на населените места. Но развитието на националната ни култура и образование изисквало да бъдат унифицирани, узаконявани по някакъв начин наименованията и на останалите географски обекти. В резултат на това едва през 1941 г. е издаден разширен „Закон за наименованията с народностно и обществено значение“ (Д. в., бр. 95/2. V. 1942 г.). Разбира се, да се наименоува и преименува многото географски обекти с укази, поместени на страниците на държавен вестник, е не само излишно, но и невъзможно. Затова с течение на времето списъкът на обектите, които следва да се преименуват официално с указ, непрекъснато е съкращаван и накрая се е стигнало до разделянето им на две основни групи — географски обекти с национално значение, които да се наименоува и преименува от специална комисия при Президиума на Народното събрание, и географски обекти с местно значение — с решение на специални комисии при изпълнителните комитети на окръжните народни съвети.

При приложението на Указа от 1941 г. са констатирани някои негови слаби страни, което е наложило неколкотократно му частично или по-основно изменение. Тези изменения са публикувани в Д. в., бр. 113/1945 г., Д. в., бр. 276/1947 г., Д. в., бр. 110/1949 г., Д. в., бр. 137/1949 г. Сега действащият „Указ за наименоване и преименуване на обекти от национално и местно значение“ е публикуван в бр. 69/1957 г. на Известия на Президиума на Народното събрание, а правилникът за приложението му — в бр. 79/1957 г.

Чрез този указ за наименоуването и преименуването на географските обекти се предвижда широкото участие на цялата наша общественост, а това е гаранция, че няма да се допускат грешки и винаги ще се дават само най-подходящи имена. В работата на Комисията по преименуванията при Президиума на Народното събрание участвуват изтъкнати наши учени, между които и чл.-кор. проф. Ж. Гълъбов, директор на Географския институт при БАН, а на комисии при ОНС — учителите по различните специалности в съответните окръзи.

Досегашната практика показва обаче, че и този указ и правилникът за приложението му се нуждаят от някои нови допълнения и корекции, с което ще се повиши ефектът от приложението им. Ще посочим накратко по-главните от тях.

Преди всичко считаме, че в групата на обектите от национално значение не са изброени всички. Пропуснати са например островите, проходите, ТЕЦ, българските културни центрове, училища и др. в чужбина, които досега са преименувани с указ. Считаме също, че предмет на преименуване от комисията при Президиума на Народното събрание трябва да бъдат още и националните паркове, резерватите, опитните полета и станции, големи кораби, които правят задгранични рейсове, новооткритите минерални извори, уедрените МТС, леговищата и др. Да се изброят всички обекти е доста трудно, още повече, че с течение на времето национално значение може да придобият съвършено нова категория обекти и затова е необходимо в края на списъка да се постави „и др.“.

В списъка на обектите от местно значение следва да се прибавят кварталите на населените места, респективно районите в София, градините и парковете в населените места.

Считаме за уместно също, че някои от мотивите за наименоуването или преименуването на даден национален обект с едно или друго име трябва да се публикуват в съответния указ. По този начин ще се даде възможност на по-широк кръг граждани да се запознаят с тях и да научат нещо от историята на този край, за неговите природни забележителности, за заслугите на дадената личност и пр.

Най-голямо внимание обаче заслужава точката, в която се изброяват наименованията, които следва да се дават на обектите. От нея зависят съставът, богатството, разнообразието, красноречието на нашата топонимия, нейното по-бързо усвояване. По наше мнение тази точка не е достатъчно ясна, пълна и би следвало да се видоизмени и разшири. Считаме, че трите вида наименования — . . . във връзка с исторически събития, местности и имена на починали заслужили политически, просветни и други дейци преди всичко от възрожденския период и на участвували в борбата за освобождаване на народа ни от чуждо иго, от капитализма и фашизма“, с които според правилника трябва да се наименоува и преименува обектите с национално значение, са съвсем недостатъчни. Това създава редица затруднения и неудобства, особено при реките, езерата, заливите и др., които не могат да се назоват с имената на личности, и крие опасност нашата географска топонимия да стане еднообразна, скучна, съставена от едни и същи, при това не дотам сполучливи и звучни географски названия. Честото повторение на еднакви наименования от своя страна ще затруднява ориентирането и ще се налага да се дават допълнителни характеристики при употребата им.

От друга страна, тази точка не е в съответствие с някои традиции в практиката на преименуванията у нас. Така например на някои обекти преди и сега, след като е влязъл в сила правилникът, се дават наименования, които са свързани с някои техни характерни природни и други особености или с вида на производството при заводите, мините, основната специализация на ДЗС и др.

Географски обекти се назовават също официално и неофициално с името на най-близкото и известно населено място. Такъв е случаят с наименованията на почти всички дунавски острови, дяловете на Стара планина, много реки и др. А в правилника никъде не се говори, че може да се поставят и имена по аналогия, както и имена във връзка с особеностите на обектите.

В него би следвало да се допълни също, че на обектите от национално, а даже от местно значение могат да се поставят имена на местности, исторически събития и починали заслужили политически и просветни дейци не само българи, но и чужденци, което е наистина така. Много природни и най-вече стопански обекти носят името Ленин, К. Маркс, Фр. Енгелс, Кл. Ворошилов, Ернст Телман, Вилхелм Пик, което е хубава и полезна традиция и трябва да се узакони.

Необходимо е в правилника да се съдържа точка, която да предвижда превод на чуждите наименования, когато те са подходящи, смислени.

Като съществен пропуск трябва да се изтъкне и липсата на точка, която да изяснява какви наименования трябва да се дават на обектите от местно значение, още повече, че те са повече на брой, по-разнообразни и наименоуването и преименуването

нето им се възлагат на по-малко опитни специалисти. В редица случаи се поставят неподходящи наименования. Ръководени от желанието да осъвременят своя край, комисиите при съответните окръжни народни съвети наричат с имената на най-изтъкнати политически и просветни дейци или много големи географски обекти, незначителни обекти, като например селски улици, площади, паркове и др., без да подозират, че с това ни най-малко не допринасят за овековечаване паметта на съответната личност. На някои обекти, като хотелите по черноморското крайбрежие, хижите и планините, подхождат повече названия на местности, цветя, плодове, животни и др. Изобщо на различните видове обекти с национално и местно значение подхождат различни наименования. Ето защо няма да е излишно, ако в правилника се направи опит да се препоръча кои обекти с какви названия е най-подходящо да бъдат наричани. За целта е нужно да се помисли и направи мотивирана категоризация на обектите. По тоя начин ще се улесни работата на съответните комисии и в крайна сметка ще се унифицират имената на еднородните обекти.

Много важна проблема за нашата географска топонимия, разрешаването на която е тясно свързано с пропуск в правилника и работата на съответната комисия, е преименуването по аналогия. Тя заслужава специално внимание и на нея ще се спрем по-подробно.

Когато разглеждаме картата на България, прави впечатление, че голям брой обекти имат еднакви наименования. Веднага трябва да се изтъкне, че едноименните обекти са два вида. Първите са еднородни и пръснати из различните краища на страната, а вторите са разнородни, но близко разположени, пространствено свързани. Например едно и също име може да носят дадено населено място, минаващата през него река, проходът, който го свързва със земите отвъд планината, планинският масив, в подножието на който то е разположено, близкият манастир или параклис, езеро, залив, остров, минерален или обикновен извор, кладенец, характерна височина, връх, местност, гора и пр. Едно и също име могат да носят два, три, четири и повече различни обекти. Интерес обаче представляват само географските обекти с национално значение. Важно е да се изтъкне, че обикновено единият от тях е населено място и с неговото преименуване веднага изниква въпросът, как следва да се наричат в бъдеще географските обекти, които носят същото име. До момента принципно разрешен е само въпросът за жп. гарите и спирките, които обикновено се преименуват по аналогия официално заедно с населеното място, чието име носят. От другите географски обекти по аналогия официално с указ са преименувани само шест. Наистина случаите не са много, особено като се има пред вид, че през периода от 1941 г. до днес са преименувани 27 градски селища и стотици села и махали, с наименованията на които са свързани наименованията на други географски обекти.

По въпроса за преименуването на географските обекти има две противоположни схващания. Според едни, щом се измени наименованието на селището, по аналогия без указ дори трябва да се изменят и наименованията на другите обекти със същото име, още повече, че те са произлезли от него. Според други преименувано е само селището и новото име не бива да се предписва и на останалите обекти със същото име. В резултат се е получила една смесица от стари и нови наименования за едни и същи обекти, които за съжаление се употребяват и в официални документи. Ето няколко примера, които и до днес не са разрешени: гр. Горна Джумая бе преименуван на Благоевград, а реката, която минава през него, е известна с две имена—Горноджумайска Бистрица и Благоевградска Бистрица; Чукуркьой става с. Забърдо, а реката се нарича Чукуркьойска и Забърдска река; с. Фъндъклий—с. Шкорпиловци, а реката е Фъндъклийска и Шкорпиловска; с. Гебедже—с. Белослав, а Гебедженско езеро или Белославско езеро; с. Аврен—с. Момино, а Авренско плато или Момино плато; с. Химитлий—с. Ясен, а Химитлийски проход или Ясеновски проход и др. Тази двойственост не е приятна, не действа възпитателно на учащата се младеж и затруднява ориентирването. Тя подсказва, че има нещо неустановено, нещо незавършено докрай.

Според нас правилно е автоматично при всички случаи след преименуването на населеното място да се преименуват жп. спирките, жп. гарите, проходите, язовирите, ВЕЦ, ТЕЦ и др., носещи името на това населено място. Това са обектите, възникването и развитието на които е най-тясно свързано със съответното населено място. По

принцип наименованието на котловината, низината, залива трябва да произлиза от официалното наименование на съответното населено място. Ако обаче с течение на времето това населено място бъде изпреварено от друго, няма да е погрешно, ако котловината, заливът или низината се преименуват на неговото име. Всички останали обекти да не се преименуват по аналогия освен в случаите, когато старото наименование на населеното място е крайно неблагозвучно, неподходящо.

За да няма никакво колебание как трябва да се нарича даден географски обект с национално значение, комисията при Президиума на Народното събрание е правилно да анализира конкретно всеки отделен случай и да излиза с един общ указ за всички едноименни обекти, които се преименуват, и в такъв случай тия, които не са упоменати в указа, да си запазват старото име. Предлагаме също да се издаде допълнително указ за някои неустановени наименования, макар да са минали много години от преименуването на съответното населено място или друг обект. На първо време, за да се избавим от подобни пропуски и двусмислия, и занаяд редно е в правилника да се включи точка, която да пояснява, че по аналогия ще се преименуват само посочените в съответния указ едноименни географски обекти, а не всички, които носят това име.

Разбира се, всички наименования и преименувания се правят в интерес на обществото и затова те трябва да станат негово достойние. Много голямо значение за правилното и своевременно усвояване на новите официални названия има начинът, по който те се популяризират. В правилника не е отбелязано къде следва да се публикуват решенията на съответните комисии по преименуванията. Считаме, че указите за преименуване и преименуване на обектите с национално значение трябва да се поместват не само в Държавен вестник, а също и в някои централни ежедневници. Още по-грайно и сигурно новите названия ще се усвоят, ако се публикуват и в различните научно-популярни профилирани списания.

Решенията на комисиите по преименуването на обектите с местно значение би следвало да се поместват на страниците на съответния окръжен вестник, а по-главните от тях — в централните ежедневници и списания.

* * *

Правилникът за прилагане на Указа за преименуване и преименуване на обекти с национално и местно значение е не само непълен, но и не винаги се спазва. От момента на издаването на „Закон за наименованията с народностно и обществено значение“ (1941) досега не всички преименувания са правени официално с указ. Например неофициално е преименуването на вр. Вишеград в Сакар планина във вр. Калето, на пр. Вратник в пр. Железни врата, на о-в Света Анастасия в о-в Болшевик и др. Още повече са случаите за неофициално поставяне на имена на сега възникващи стопански обекти, в това число и най-големи и известни. Такъв е примерът с преименуването на моста на Дружбата на р. Дунав при Русе, всички язовири с изключение на четири, новооткрития международен дом на учените „Фредерик Жолио Кюри“, в курорта Дружба, на всички курорти по черноморското ни крайбрежие с изключение на Златните пясъци, Прохода на Републиката (Хаинбоаз), Металургичния комбинат Кремиковци, Промислено-енергийния комплекс Марица-Изток, минно-обогатителния комплекс Медет и др. За отбелязване е, че имената на изброените и много още други нови обекти са сполучливи, благозвучни. Освен това за разлика от много други официално дадени наименования те са получили всеобщо признание, знаят се и се употребяват безпогрешно, еднакво от всички. Тези резултати обаче не бива да поощряват подобни противоречиви на законно установения ред за преименуването и преименуването на обектите с национално и местно значение положение, още повече, че указът дава право на различните министерства, ведомства да правят писмено искане пред комисиите по преименуванията, за преименуването или преименуването на различните обекти с едно или друго име. Защо тогава да не се изиска занаяд да се правят своевременно мотивирани предложения? Преименуванията с указ имат това предимство, че са абсолютно задължителни за всички. Освен това ще бъдем избавени и от неудобството да преименуваме с указ даден обект, който не е преименуван официално.

Важно значение за правилното и еднакво усвояване на дадено ново наименование има текстът на съответния указ. Същият трябва да бъде ясен, граматически верен и без правописни грешки. За съжаление в редица укази са допуснати грешки от подобен характер. Ще посочим няколко примера. В бр. 139/1942 г. са сгрешени старите имена на следните обекти: на Бургаско езеро вместо Ваякьойско е писано Баякьойско ез.; на седловината Попски преслоп—вместо Папаз чаир е Паназ чаир; на р. Блатница вместо Азмак е Азман; на рида Черновец вместо Арапчал е Аранчал и др. Още по-досадни и с неприятни последици са правописните грешки в новите наименования. Такъв е случаят с Кадица вместо Кадница, Сазлика вместо Сазлийка, Сютка вместо Сютка, Дервенски височини вместо Дервентски височини (бр. 45/1946). В последно време грешки се допускат много рядко, а случайно допуснатите се изправят своевременно.

Напоследък се допускат друг род грешки. Самият текст, главно при наименоването на стопанските обекти, е доста негладък и не е ясно от кои думи се състои собственото наименование на обекта. Обикновено наименованието, което се дава, се състои от три части: първа—пояснителен надпис, от една или няколко думи, която показва какъв е обектът—народен театър, корабостроителен завод, ДЗС и пр.; втора—име на местност или личност, заградено или не с кавички, и трета — наименованието на населеното място, в което се намира обектът, отделен от останалата част с тире или свързан със съединителен съюз „в“, „на“ и др. Ето няколко примера: бр. 6/1962 г.—Преименува Стъкларския завод в гр. Пловдив в гр. Пловдивски завод „Дружба“—Пловдив; бр. 75/1964—Преименува Завод 15 в гр. Карлово на Карловски тракторен завод; бр. 52/1965 — Преименува Държавния машиностроителен завод №8 в гр. Карбонат на машиностроителен завод „Карнобатска комуна“; бр. 47/1966—Преименува Държавната напоителна система „Сталин“ със седалище в гр. Русе на Бръшлянска напоителна система със седалище в гр. Русе.

Именето ни е следното. Пояснителният надпис е основната част на собственото наименование, влиза в него и следва да се пише с главна буква, което не навсякъде се спазва. Втората част се слага за пълнота, за по-голяма конкретност, но тя не е задължителна и не винаги има такава. Същата следва да се поставя в кавички. Третата част—наименованието на седалището или местността, където е разположен обектът, написано отделно или свързано по какъвто и да било начин с останалата част, е напълно излишно. Неговото прибавяне е логически неизбежно и все пак не във всички случаи се употребява, понеже сродните предприятия или обекти в различните населени места носят свършено различни имена.

Като приемем, че пояснителният надпис е неразделна част от официалното наименование на обекта, считаме, че то също трябва да се изменя само с указ. Правилно и своевременно шперплатовият завод в гр. Велико Търново, който се разрасна много, бе преименуван на Държавен дървопреработващ завод „Димитър Благоев“ (бр. 66/1965 г.), а ДИП в с. Бутово, Великотърновски окръг, на Държавен керамичен завод „Бъдеще“ (бр. 96/1965 г.). Обратно, вил Костенец (Ихтиманско), преименуван на летовище „Г. Димитров“ (бр. 61/1950 г.), което вече е целогодишен курорт, все още не е преименувано официално на курорт „Г. Димитров“.

Населените места също се развиват и преминават в по-висока категория. У нас има много случаи махала или жп. спирка, гара да прерасне в село, последното в селище от градски тип и накрая в град. Такъв е случаят с град Гара Костенец, град Гара Белово и др. Характерно е, че думите колиба, махала, село, гара се запазват завинаги в собственото наименование на населеното място. По тоя начин се събират по два номенклатурни термина — махала Нешкови колиби, с. Долна махала, гр. Гара Костенец, и колкото разликата между тях е по-голяма, толкова и името е по-несполучливо, изкуствено. А какво ще загуби новият град, ако се махне пояснението „гара“? Понеже в болшинството случаи тези думи не е възможно да се изпуснат или заменят автоматично, на селището трябва да се даде свършено ново, подходящо наименование, но несъобразности и несъответствия не трябва да се допускат и да се търпят в наименованията на нашите населени места.

Правилникът за прилагане на Указа за преименуване и преименуване на обекти с национално и местно значение не се спазва докрай с цялата му строгост не само при даването на нови наименования, но и при тяхната употреба. Благодарение на това някои нови наименования дори не са могли да се утвърдят като официални и са забравени, а в други случаи се употребяват едновременно и старото, и новото наименование.

Прави впечатление, че у нас напоследък има увлечение да се прекалява с използването на старите имена. Има даже и такива, които са отменени отдавна, излезли са от употреба, забравени са и сега наново се възстановяват по стари карти, литературни източници. Стари наименования се срещат предимно в материалите от местни кореспонденти и дописници, които познават добре своя район, но това не означава, че събраният огромен материал в тази област трябва да използват в ущърб на стройната, единна топонимия, във вреда на цялото общество. Примерите са толкова много, че спойно можем да кажем, че са по няколко във всеки вестник и списание. Другата категория нарушители са изтъкнати наши учени, общественици, учители, които са изучавали на времето си обектите със старите им наименования, след това дълги години са ги преподавали на своите ученици или студенти, описвали са ги в своите научни трудове, в резултат на което дотолкова са свикнали с тях, че не могат да ги заменят с новите. Подбудите за употребата на старите наименования са най-различни. Едни ги употребяват, за да бъдат оригинални, а други, защото намират, че старите наименования са по-благозвучни, по-подходящи, по-лесно се запомнят. Всички тези мотиви в болшинството случаи са неоснователни или ако наистина някъде са допуснати грешки при преименуването, те могат да се изправят официално, а не по пътя на произволното им заместване, без да се спазва Правилникът за преименуването и преименуването на обектите.

По-надолу поместваме списък на официалните преименувания на географските обекти, извършени през периода от излизането на „Закон за наименованията с народностно и обществено значение“ (2. V. 1942 г.) до края на 1966 г. Най масовите преименувания са направени през 1942 г. Тогавашната редакция на „Известия на Българското географско дружество“ ги е поместила в кн. X на списанието. Много от тези наименования обаче впоследствие са подменени, една част наново възвърнати, а други не са добили гражданственост и до днес. По-късно са преименувани и преименувани и други обекти. Между официалните наименования, дадени по-отдавна, а също и през последно време, има неподходящи, които обаче са изоставени. Но крайно време е да се припомнят и да се подменят. Всичко това ни кара да съставим настоящата картотека и да я направим достояние на по-широк кръг географи, които трябва да съдействуват за популяризирането на официалните наименования, както и за своевременното отстраняване на неподходящите имена.

В картотеката не са поместени преименуванията на населените места и жп. спирките и жп. гарите, за които се водят редовни списъци и всички промени се отразяват своевременно.

Искаме да предупредим, че старите, както и новите наименования на обектите са дадени по Държавен вестник, т. е. без да се съблюдават правилата за слятото и разделно писане, главна буква и др. п. Същевременно в надписите, които поясняват местоположението на обектите, са употребени навсякъде нови наименования.

В поместения на края азбучен указател се съдържат и новите, и старите наименования, така че картотеката ще може да се използва еднакво лесно независимо от това, кое име — старото или новото — ни е известно.

КАРТОТЕКА НА ПРЕНАИМЕНУВАНИТЕ
ГЕОГРАФСКИ ОБЕКТИ

I. Пренаименувани морфографски обекти

A. Дунавска хълмиста равнина

1. Карабоаз (местност между р. Искър и р. Вит) — Черно поле (бр. 139/1942 г.).
2. Елията (местност източно от гр. Русе) — Побрежие (бр. 139/1942).
3. Магура (височина между Белоградчик и Кула) — Рабишка могила (бр. 139/1942).
4. Дели Орман (местност в Североизточна България) — Полесие (бр. 139/1942) — Дели Орман (бр. 160/1942) — Лудогорие (бр. 61/1950).
5. Търнов табия (височина в Шуменското плато) — Търнов дял (бр. 139/1942).
6. Овата (местност по горното течение на Провадийска река) — Овчо поле (бр. 139/1942) — Овче поле (бр. 160/1942).
7. Стана баир (рид, южна граница на Лудогорието) — Рид Стана (бр. 139/1942).
8. Дикили таш (местност до Белославското езеро, Варненско) — Побити камъни (бр. 139/1942).
9. Авренско плато (южно от Варна) — Авренско плато (бр. 139/1942).
10. Кара теле (връх на Авренското плато) — Черни връх (бр. 139/1942).
11. Узун кум (пясъчен плаж северно от гр. Варна) — Златни пясъци (бр. 139/1942).
12. Франгенско плато (северно от Варна) — Франгенско плато (бр. 139/1942).
13. Калиакра (нос на Черно море) — Калиакра (бр. 139/1942).
14. Шуменски височини (плато североизточно от гр. Шумен) — Коларовски височини (бр. 71/1950).

B. Стара планина с Предбалкана

1. Кадъ боаз (проход в Западна Стара планина) — Белоградчишки проход (бр. 139/1942) — Белоградчишки проход (бр. 97/1945).
2. Кадъ боазка планина (дял в Западна Стара планина) — Бабин нос (бр. 139/1942) — Бабин нос (бр. 97/1945).
3. Арабаконашки проход (южно от Ботевград) — Ботевградски проход (бр. 139/1942) — Ботевградски проход (бр. 97/1945).
4. Илдъз табия (връх в Етрополска планина) — Звездец (бр. 139/1942).
5. Амбарица (връх в Троянска планина) — В. Левски (бр. 139/1942) — Левски (бр. 97/1945).
6. Юмрук чал (връх в Стара планина) — Фердинандов вр. (бр. 139/1942) — Юмрук чал (бр. 41/1946) — Ботев (бр. 61/1950).
7. Саръ кая (връх съседен на вр. Ботев) — Жълтец (бр. 139/1942).
8. Мара Гидик (връх в Калоферска планина) — Русалска (бр. 139/1942).
9. Проходът (вр. съседен на Мара Гидик) — Русалийски пр. (бр. 139/1942).
10. Кадемлия (връх в Калоферска планина) — Триглав (бр. 139/1942).
11. Мазалат (връх в Калоферска планина) — Зливръх (бр. 139/1942).
12. Чуфадарица (рид между Карлово и Калофер) — Равнец (бр. 139/1942).
13. Джендема (местност северно от Калофер) — Пъклото (бр. 139/1942).
14. Климаш (рид между Бели и Черни Вит) — Лествица (бр. 139/1942).
15. Чифут (връх в Шипченска планина) — Исполин (бр. 139/1942).
16. Узана (връх в Шипченска планина) — Върто поле (бр. 139/1942).
17. Бузлуджа (връх в Шипченска планина) — Хаджи Димитър (бр. 139/1942), Хаджи Димитър (бр. 97/1945).
18. Тузлук (област в Стара планина, — Сланник (бр. 139/1942).

19. Демир капия (проход между Средна и Източна Стара планина) — Вратник (бр. 139/1942) — Железни врата — Вратник (бр. 97/1945).
20. Сакар Балкан (масив в Източна Стара планина) — Лиса планина (бр. 139/1942) — Лиса планина (бр. 97/1945).
21. Коджа Балкан (масив в Източна Стара планина) — Матор (бр. 139/1942) — Матор (бр. 97/1945).
22. Дервентски проход (в Източна Стара планина) — Търговишки пр. (бр. 139/1942) — Търговишки пр. (бр. 97/1945).
23. Чатал Балкан (масив в Източна Стара планина) — Удвой планина (бр. 139/1942) — Удвой планина (бр. 97/1945).
24. Лонгос (местност по долното течение на Голяма Камчия) — Лонгът — (бр. 139/1942) — Лонгос (бр. 4/1946).
25. Камчийска планина (дял в Източна Стара пл.) — Тичанска пл. бр. 139/1942).
26. Беш бунар (вр. в Камчийска планина) — Изворец (бр. 139/1942).
27. Сиври баир (вр. в Малка Айтоска планина) — Острица (бр. 139/1942).
28. Св. Никола (вр. в Средна Стара планина) — Столетов връх (бр. 94/1951).

V. Преходна област

1. Междерлик (рид, който дели Казанлъшкото от Сливенското поле) — Межденик (бр. 139/1942).
2. Кара баир (южен клон на Ихтиманска Средна гора) Черни рид (бр. 139/1942) — Черни рид (бр. 97/1945) — Септемврийски рид (бр. 56/1951).
3. Солу Дервент (проход северно от Костенец — Момин проход (бр. 139/1942) — Момин проход (бр. 97/1945).
4. Еледжик (връх в Ихтиманска Средна гора) — Бенковски (бр. 139/1942) — Еледжик (бр. 4/1946) — Бенковски (бр. 56/1951).
5. Сакара (връх в Същинска Средна гора) — Плешивец (бр. 139/1942).
6. Кара сиври (връх в Същинска Средна гора над Хисара) — Черни Острец (бр. 139/1942).
7. Арта кая (връх в Източна Средна гора) — Зайчи връх (бр. 139/1942).
8. Дервентски проход (при Стара Загора) — Старозагорски пр. (бр. 139/1942) — Змеєвски пр. (бр. 4/1946).
9. Бакаджици (височини югоизточно от гр. Ямбол) — Гледките (бр. 139/1942) — Бакаджиците (бр. 4/1945).
10. Кара баир (височина югозападно от гр. Бургас) — Върли бряг (бр. 139/1942).
11. Бакарлък (рид югозападно от гр. Созопол) — Медни рид (бр. 139/1942) — Медни рид (бр. 97/1945).
12. Бандера (главен връх на Коньовска планина) — Виден (бр. 139/1942).
13. Бандера (най-висок връх на Милевска планина) — Милевец (бр. 139/1942).
14. Парамун (планина югоизточно от гр. Трън) — Стража планина (бр. 139/1942).
15. Тумба (връх на планина Черна гора, Брезнишко) — Тумба (бр. 139/1942).
16. Сакар планина (планина южно от Тополовград) — Браница (бр. 139/1942) — Сакар планина (бр. 160/1942).
17. Биук кале (връх в Сакар планина) — Вишеград (бр. 139/1942) — Калето (бр. 97/1945) — Вишеград (бр. 97/1945).
18. Дервентски височини (височини южно от Елхово) — Равногорие (бр. 139/1942) — Дервентски вис. (бр. 4/1946).
19. Нишана (връх в Светилюйските височини) — Белег (бр. 139/1942).
20. Кале баир (връх в Манастирските височини) — Градище (бр. 139/1942).
21. Нос Черни — Черни нос (бр. 201/1942).
22. Нос Биволите — Нос Биволи (бр. 201/1942).
23. Нос Маслен — Маслен нос (бр. 201/1942).
24. Братан (вр. в Същинска Средна гора) — Морозов (бр. 61/1950).
25. Гелчеви ниви (вр. в рида Кара-баир — Ихтиманска Средна гора) — Септемвриец (бр. 56/1951).

Г. Рило-Родопски масив

1. Деве баир (проход между Кюстендил и Крива паланка) — Велбъжки проход (бр. 139/1942). — Велбъжки проход (бр. 97/1945).
2. Мусала (връх в Рила) — Мусала (бр. 139/1942) — Сталин (бр. 296/1949) — вр. Мусала (бр. 6/1962).
3. Ай гидик (връх в Рила) — Мечи връх (бр. 139/1942) — Мечи връх (бр. 97/1945).
4. Ай гидик (проход в Рила) — Мечи проход (бр. 139/1942).
5. Йозола (рид и връх в Средна Рила) — Възелът (бр. 139/1942).
6. Кара Аланица (рид и връх в Средна Рила) — Черна поляна (бр. 139/1942).
7. Джендема (рид и връх в Средна Рила) — Рилец (бр. 139/1942).
8. Парангалица (рид и връх в югозападна Рила) — Равник (бр. 139/1942).
9. Манчу (връх в Източна Рила) — Манчо (бр. 139/1942).
10. Юрушки чал (връх в Източна Рила) — Овчарец (бр. 139/1942).
11. Налбант (връх в Източна Рила) — Ковач (бр. 139/1942).
12. Чадър тепе (връх в Източна Рила) — Шатър (бр. 139/1942) — Шатър (бр. 97/1945).
13. Белмекен (връх в Източна Рила) — Бели връх (бр. 139/1942) — Белмекен (бр. 160/1942) — Коларов (бр. 61/1950).
14. Чамкория (местност в Рила) — Боровец (бр. 139/1942) — Боровец (бр. 97/1945).
15. Джаферица (връх в Родопите) — Слав (бр. 139/1942) — Славов връх (бр. 97/1945).
16. Балабаница (рид в Беловска планина) — Раковица (бр. 139/1942).
17. Алабак (рид в Западни Родопи) — Божевец (бр. 139/1942) — Алабак (бр. 4/1946).
18. Арап чал (връх в Западни Родопи) — Черновец (бр. 139/1942).
19. Сюткия (връх в Западни Родопи) — Голям и Малък Воден (бр. 139/1942). Сютка (бр. 4/1946).
20. Соуджак (връх в Родопите) — Студенец (бр. 139/1942).
21. Къркария (рид в Западни Родопи) — Къркария (бр. 139/1942).
22. Баба баири (ридове югоизточно от гр. Пазарджик) — Бесепарски ридове (бр. 139/1942).
23. Баташки Карлък (връх в Западни Родопи) — Баташки снежник (бр. 139/1942).
24. Семер Алан (връх при с. Батак) — Седлова поляна (бр. 139/1942).
25. Семиза (връх при с. Батак) — Дебелец (бр. 139/1942).
26. Картъла (връх при с. Батак) — Орловец (бр. 139/1942).
27. Калъч Бурун (връх при с. Батак) — Остринос (бр. 139/1942).
28. Гюлуш чал (връх северно от Доспат) — Сребрен (бр. 139/1942).
29. Таш бояза (местност в Баташка пл.) — Камен проход (бр. 139/1942).
30. Турна чаир (местност в Баташка пл.) — Жеравица (бр. 139/1942).
31. Дженевра (местност в Баташка планина) — Дженевра (бр. 139/1942).
32. Гъоз тепе (местност в Баташка планина) — Виденица (бр. 139/1942).
33. Кара Балкан (Родопски дял) — Чернатица (бр. 139/1942) — Чернатица (бр. 97/1945).
34. Каинчал (връх в Родопите, от който извира р. Въча) — Буковик (бр. 139/1942) — Каинчал (бр. 4/1946).
35. Широколъшки карлък (връх южно от с. Широка лъка) — Орфей (бр. 139/1942) — Чепеларски карлък (бр. 97/1945) — Широколъшки снежник (бр. 97/1945).
36. Айчал (връх на югозапад от с. Чепеларе) — Мечи чал (бр. 139/1942).
37. Перелик (централен връх на Родопите) — Перелик (бр. 139/1942).
38. Пилаф тепе (връх западно от с. Хвойна) — Червен (бр. 139/1942).
39. Чил тепе (връх източно от с. Чепеларе) — Преспа (бр. 139/1942).
40. Караманджа (връх с. з. от гр. Смолян) — Мургавец (бр. 139/1942).
41. Кокез тепе (връх в с. и. Родопи) — Сини връх (бр. 139/1942) — Сини връх (бр. 97/1945).
42. Авда (връх в с. и. Родопи) — Мечковец (бр. 139/1942).
43. Курт кале (връх ю. з. от Свиленград) — Шейновец (бр. 139/1942).
44. Таз тепе (връх ю. з. от Свиленград) — Лобът (бр. 139/1942).

45. Кара тепе (връх между Крумовград и Ивайловград) — Свети връх (бр. 139/1942).
46. Юрга (връх в ю. и. Родопи) — Ардин връх (бр. 139/1942).
47. Кара тепе (връх с. и. от Златоград) — Зли връх (бр. 139/1942).
48. Ченгене хисар (връх в ю. и. Родопи) — Грамада (бр. 139/1942). — Циганско градище (бр. 97/1945).
49. Саръ Яйла (пл. северно от Златоград) — Жълти дял (бр. 139/1942).
50. Елидже (връх в Жълти дял) — Ветреник (бр. 139/1942).
51. Гюмюрджински Карлък (връх в ю. и. Родопи) — Орлица (бр. 139/1942) — Гюмюрджински снежник (бр. 97/1945).
52. Маказа (проход от Момчилград за Гюмюрджина) — Пролезът (бр. 139/1942) — Маказа (бр. 4/1946).
53. Даманлъ даг (рид източно от Маказа) — Мъгленник (бр. 139/1942).
54. Юркилен даг (връх и рид ю. и. от Момчилград) — Стръмни рид (бр. 139/1942).
55. Кара даг (масив ю. и. от Крумовград) — Черна планина (бр. 139/1942).
56. Ахъ Челеби (област по Горна Арда) — Горна Арда (бр. 139/1942).
57. Султан ери (област със средище Момчилград) — Царичина (бр. 139/1942).
58. Сейдлер (област със средище Крумовград) — Болярско (бр. 139/1942).
59. Елтепе (най-висок връх в Пирин) — Вихрен (бр. 139/1942) — Вихрен (бр. 97/1945).
60. Мангър тепе (връх в Пирин) — Полежан (бр. 139/1942) — Полежан (бр. 97/1945).
61. Ала Бурун (Пирински връх северно от гр. Мелник) — Пъстрец (бр. 139/1942).
62. Даутов връх (връх ю. з. от Разлог) — Гърбец (бр. 139/1942) — Симеонов връх (бр. 273/1943).
63. Папаз чаир (седловина над Гоце Делчев) — Преслан (бр. 139/1942) — Преслоп (бр. 160/1942) — Попски преслоп (бр. 97/1945).
64. Султан тепе (връх в Осогова пл.) — Царев връх (бр. 139/1942).
65. Хамбар таш (връх в Пирин) — Хлебен (бр. 139/1942).
66. Джангал (връх в Пирин) — Голец (бр. 139/1942).
67. Алутин (връх в Пирин) — Бутин (бр. 139/1942).
68. Али Ботуш (Пирински връх) — Гоцев връх (бр. 139/1942) — Алиботуш (бр. 4/1946) — Гоцев връх (бр. 94/1951).
69. Сенегелова планина (клон от Пирин) — Рупел планина (бр. 139/1942) — Ченгел планина (бр. 97/1945).
70. Влахина планина (планина, южно от Осоговска пл.) — Пастуша (бр. 139/1942) — Влахина планина (бр. 4/1946).
71. Кадийка (връх във Влахина пл.) — Огреяк (бр. 139/1942) — Кадийца (бр. 4/1946).
72. Джама (връх в Малешевска пл.) — Илюв връх (бр. 139/1942).
73. Калабак (най-висок връх на Беласица) — Радомир (бр. 139/1942).
74. Кара тепе (рид при Радюва пл.) — Черни връх (бр. 139/1942).
75. Тумба (връх в Беласица пл.) — Тумба (бр. 139/1942).
76. Беглика (местност в Баташка планина) — Беглика (бр. 139/1942).
77. Ер Кюприя (скален масив на Чукуркьойска река) — Скални мост (бр. 139/1942).
78. Кайнадин (рид южно от Смолян) — Изворец (бр. 139/1942).
79. Гюмюрджински Карлък (гранична планина северно от Гюмюрджина) — Снежник (бр. 139/1942) — Гюмюрджински снежник (бр. 97/1945).
80. Ченак тепе (връх на Огражден пл.) — Огражденец (бр. 139/1942).
81. Родопи (планински масив) — Родопи (бр. 139/1942).
82. Соуджак (местност в Девинско) — Студеница (бр. 286/1942).
83. Лонгурлий (местност в Девинско) — Лонгурлий (бр. 286/1942).
84. Янък тепе (връх в Девинско) — Погорелец (бр. 286/1942).
85. Турна чаир (местност в Девинско) — Жеравна (бр. 286/1942).
86. Ташолук (било в Девинско) — Каменяк (бр. 286/1942).
87. Дерезли (местност в Девинско) — Равнец (бр. 286/1942).
88. Дуганица (било в Девинско) — Соколец (бр. 286/1942).
89. Узун чаир (местност в Девинско) — Дълга поляна (бр. 286/1942).

90. Коваджи даг (било в Девинско) — Пчеларица (бр. 286/1942).
91. Бенгенлий (местност в Девинско) — Байови поляни (бр. 286/1942).
92. Орман яйлъ (било в Девинско) — Бърдото (бр. 286/1942).
93. Ай Ятак (било в Девинско) — Меча дупка (бр. 286/1942).
94. Кючук Яйласъ (местност в Девинско) — Малкото пасище (бр. 286/1942).
95. Топчалий (местност в Девинско) — Трескавец (бр. 286/1942).
96. Хамам бунар (местност в Девинско) — Топлица (бр. 286/1942).
97. Сарасъ тепе (врѣх в Девинско) — Стражица (бр. 286/1942).
98. Ай алан (местност в Девинско) — Меча поляна (бр. 286/1942).
99. Селен айласъ (местност в Девинско) — Висока поляна (бр. 286/1942).
100. Малка Мусала (врѣх в Рила) — Димитров (бр. 61/1950).
101. Али Ботуш (планина южно от Пирин) — Славянка (бр. 94/1951).

II. Пренаименувани хидрографски обекти

А. Черноморски водосборен басейн

1. Канара дере (приток на Провадийска) — Каменица (бр. 139/1942).
2. Ири дере (десен приток на Провадийска река) — Крива река (бр. 139/1942).
3. Ана дере (десен приток на Провадийска река) — Главница (бр. 139/1942).
4. Демир баба (река в Добруджа) — Крапинец (бр. 139/1942).
5. Ишikli (река в Добруджа, тече южно от гр. Толбухин) — Суха река (бр. 139/1942).
6. Дуранкулашко блато (в Приморска Добруджа) — Блатнишко блато (бр. 139/1942) — Дуранкулашко блато (бр. 52/1965).
7. Карталско блато (в Приморска Добруджа) — Орлово блато (бр. 139/1942).
8. Балчишка Тузла (блато край Балчик) — Балчишка солница (бр. 139/1942).
9. Голяма Камчия (река в Източна Стара планина) — Голяма Тича (бр. 139/1942) — Голяма Камчия (бр. 4/1946).
10. Луда Камчия (река в Източна Стара планина) — Луда Тича (бр. 139/1942) — Луда Камчия (бр. 4/1946).
11. Хаджи дере (река в Източна Стара планина) — Хаджийска р. (бр. 139/1942).
12. Чифте дере (река в Източна Стара пл.) — Двойница (бр. 139/1942).
13. Каябашко блато (река в Източна Стара планина) — Свето блато (бр. 139/1942).
14. Байрам дере — (приток на Камчия) — Веселиновска река (бр. 139/1942).
15. Ваякьойско езеро (западно от гр. Бургас) — Бургаско езеро (бр. 139/1942).
16. Мандренско езеро (ю. з. от Бургас) — Мандренско езеро (бр. 139/1942).
17. Карабунарска река (ляв приток на Средецка река) — Голяма река (бр. 139/1942).
18. Алан Кайряк (река при Дяволско блато) — Дяволска река (бр. 139/1942).
19. Факийска река (влива се в Мандренско езеро) — Факийска река (бр. 139/1942).
20. Тъмна река (приток на Резовска река) — Младежка река (бр. 9/1950).
21. Варненски залив — Сталински залив (бр. 61/1950) — Варненски залив (бр. 6/1962).
22. Варненско езеро — Сталинско езеро (бр. 61/1950) — Варненско езеро (бр. 6/1962).
23. Мусаленските езера (на брой 7 на север от вр. Мусала) — Сталински езера (бр. 61/1950) — Мусаленски ез. (бр. 6/1962).

Б. Беломорски водосборен басейн

1. Карловски сучурум — Карловски водопад (бр. 139/1942).
2. Сулу дере (приток на р. Марица) — Момина река (бр. 139/1942).
3. Медет (приток на Тополница) — Буковица (бр. 139/1942).

4. Ели дере (приток на р. Марица) — Чепинска река (бр. 139/1942) — Чепинска река (бр. 97/1945).
5. Чая (приток на Марица) — Асеновица (бр. 139/1942) — Чепеларска р. (бр. 97/1945).
6. Олу дере (приток на р. Марица) — Величка (бр. 139/1942) — Харманлийска (бр. 97/1945).
7. Сюютлийска и Сазлийска (приток на р. Марица) — Ракитница (бр. 139/1942) — Сазлийка (бр. 4/1946).
8. Азмак (приток на Сазлийка) — Блатница (бр. 139/1942).
9. Чобан Азмак (приток на Сазлийка) — Овчарица (бр. 139/1942).
10. Дуван дере (ляв приток на Сазлийка) — Соколица (бр. 139/1932).
11. Азмака (ляв приток на р. Тунджа) — Мочурица (бр. 139/1942).
12. Мараш (ляв приток на р. Мочурица) — Мараш (бр. 139/1942).
13. Азмака (десен приток на р. Тунджа) — Калница (бр. 139/1942).
14. Дамлъ дере (ляв приток на р. Вѣча) — Девинска река (бр. 139/1942).
15. Чам дере (ляв приток на Арда) — Боровица (бр. 139/1942).
16. Сютлийка (десен приток на Арда) — Върбица (бр. 139/1942).
17. Бургас дере (десен приток на Арда) — р. Крумовица (бр. 139/1942).
18. Казъл дели дере (десен приток на р. Марица) — Луда река (бр. 139/1942).
19. Акче хисар (ляв приток на Луда река) — Бяла река (бр. 139/1942).
20. Папаз гьол (езеро в Пирин) — Попово езеро (бр. 139/1942).
21. Лонгурлийска река (река в Девинско) — Лонгурлийска р. (бр. 286/1942).
22. Дуганица (река в Девинско) — Соколска река (бр. 286/1942).
23. Тикла дере (каменист дол в Девинско) — Плочин дол (бр. 286/1942).
24. Съджак су дереси (поток в Девинско) — Топли дол (бр. 286/1942).
25. Дутлу (дол с река в Девинско) — Чернуша (бр. 286/1942).
26. Хисарско дере (река в Девинско) — Градешница (бр. 286/1942).
27. Гьола дере (река в Девинско) — Блатни дол (бр. 286/1942).
28. Сютлу дере (река в Девинско) — Върбакът (бр. 286/1942).
29. Караджа дере (река в Девинско) — Сърнена река (бр. 286/1942).

Пренаименувани острови

1. Голям Калимок (над Тутракан) — Калимок (бр. 215/1947).
2. Малък Калимок — Радецки (бр. 215/1947).
3. Болничен — Тутракан (бр. 215/1947).
4. Чубуклук (над с. Попина) — Славяни (бр. 215/1947).
5. Бялата пръст (под с. Ветрен) — Ветрен (бр. 215/1947).
6. Дервина — Девня (бр. 215/1947).
7. Чайтепе (под с. Топорица) — Чайка (бр. 215/1947).

(Следва.)

АЗБУЧЕН УКАЗАТЕЛ

Морфографски обекти

А

Авренско плато — А-9
 Аи алан — мест. — Г-98
 Аида — вр. — Г-42
 Аи Ятак — било с река — Г-93
 Ай Гидик — вр. — Г-3
 Ай Гидик — пр. — Г-4
 Ай чал — вр. — Г-36
 Алабак — рид — Г-17
 Ала Бурун — вр. — Г-61
 Али Ботуш — вр. — Г-68
 Али Ботуш — пл. — Г-101
 Алутин — вр. — Г-67
 Амбарица — вр. — Б-5
 Арабаконашки проход — пр. — Б-3
 Ардин връх — вр. — Г-46
 Арап чал — вр. — Г-18
 Арта кая — вр. — В-17
 Ах Челеби — обл. — Г-56

Б

Баба баири — рид — Г-22
 Бабин нос — пл. — Б-2
 Баюви поляни — мест. — Г-91
 Бакаджици — вис. — В-9
 Бакърлъка — рид. — В-11
 Балабаница — рид. — Г-16
 Бандера — вр. — В-12; В-13
 Баташки Карлък — вр. — Г-23
 Баташки снежник — вр. — Г-23
 Беглика — мест. — Г-76
 Белег — вр. — В-19
 Бели връх — вр. — Г-13
 Белмекен — вр. — Г-13
 Белоградчишки проход — пр. — Б-1
 Бенгенлий — мест. — Г-91
 Бенковски — вр. — В-4
 Бесапарски ридове — рид — Г-22
 Беш бунар — вр. — Б-26
 Биволияте — нос — В-22
 Биок кале — вр. — В-17
 Божевец — рид — Г-17
 Болярско — обл. — Г-58
 Боровец — мест. — Г-14
 Ботев — вр. — Б-6
 Ботевградски проход — пр. — Б-3
 Браница — пл. — В-16
 Братан — вр. — В-24
 Бузлуджа — вр. — Б-17
 Буковик — вр. — Г-34
 Бутин — вр. — Г-67
 Бърдото — било — Г-92

В

Васил Левски — вр. — Б-5
 Велбъжки проход — пр. — Г-1
 Ветреник — вр. — Г-50
 Виден — вр. — В-12
 Виденица — мест. — Г-32
 Висока поляна — мест. — Г-99
 Вихрен — вр. — Г-59
 Вишеград — вр. — В-17
 Влахина планина — пл. — Г-70
 Вратник — пр. — Б-19
 Възелът — рид — Г-5
 Върли бряг — вис. — В-10
 Върто поле — вр. — Б-16

Г

Гелчеви ниви — вр. — В-25
 Гледките — вис. — В-9
 Голец — вр. — Г-66
 Голям и Малък Воден — вр. — Г-19
 Гоцев връх — вр. — Г-68
 Горна Арда — обл. — Г-56
 Градище — вр. — В-20
 Грамада — вр. — Г-48
 Гюлуш чал — вр. — Г-28
 Гюмюрджински Карлък — вр. — Г-51
 Гюмюрджински Карлък — пл. — Г-79
 Гюмюрджински снежник — вр. — Г-51
 Гюмюрджински снежник — пл. — Г-79
 Гърбец — вр. — Г-62
 Гюз тепе — мест. — Г-32

Д

Даутов връх — вр. — Г-62
 Дебелец — вр. — Г-25
 Деве баир — проход — Г-1
 Дели Орман — мест. — А-4
 Демир капия — пр. — Б-19
 Дервентски проход — пр. — Е-22; В-8
 Дервентски височини — вис. — В-18
 Дерезли — мест. — Г-87
 Джама — вр. — Г-72
 Джангал — вр. — Г-66
 Джаферица — вр. — Г-15
 Джендема — рид — Г-7
 Джендема — мест. — Б-13
 Дженевра — мест. — Г-31
 Дикили таш — мест. — А-8
 Димитров — вр. — Г-100
 Дуганица — било — Г-88

Думанлъ даг — рид — Г-53
 Дълга поляна — мест. — Г-89

Е

Елидже — вр. — Г-50
 Еледжик — вр. — В-4
 Елията — мест. — А-2
 Елтепе — вр. — Г-59
 Ер Кюприя — пр. забел. — Г-77

Ж

Железни врата — пр. — Б-19
 Жервица — мест. — Г-30
 Жеравна — мест. — Г-85
 Жълтец — вр. — Б-7
 Жълти дял — пл. — Г-49

З

Зайчи връх — вр. — В-7
 Звездец — вр. — Б-4
 Златни пясъци — плаж — А-11
 Зли връх — вр. — Б-11; Г-47
 Змейевски проход — пр. — В-8

И

Изворец — вр. — Б-26
 Изворец — рид — Г-78
 Илдъз Табия — вр. — Б-4
 Ильов връх — вр. — Г-72
 Исполин — вр. — Б-15
 Иозола — рид — Г-5

К

Кадемлия — вр. — Б-10
 Кадиница — вр. — Г-71
 Кадъ боаз — пр. — Б-1
 Кадъ боазка планина — пл. — Б-2
 Каин чал — вр. — Г-34
 Кайнадин — рид — Г-78
 Калабак — вр. — Г-73
 Кале баир — вр. — В-20
 Калето — вр. — В-17
 Калиакра — нос — А-13
 Калъч Бурун — вр. — Г-27
 Камен проход — мест. — Г-29
 Каменяк — било — Г-86
 Камчийска планина — пл. — Б-25
 Кара Аланица — рид — Г-6
 Кара баир — пл. — В-2
 Кара баир — вис. — В-10
 Кара Балкан — пл. — Г-33
 Кара боаз — мест. — А-1
 Кара даг — пл. — Г-55

Караманджа — вр. — Г-40
 Кара сиври — вр. — В-6
 Кара тепе — вр. — А-10; Г-45; Г-47
 Кара тепе — рид — Г-74
 Картъла — вр. — Г-26
 Климаш — рид — Б-14
 Ковач — вр. — Г-11
 Коваджи даг — било — Г-90
 Коджа Балкан — пл. — Б-21
 Кокез тепе — вр. — Г-41
 Коларов — вр. — Г-13
 Коларовски височини — вис. — А-14
 Курт Кале — вр. — Г-43
 Кючук яйласъ — мест. — Г-94
 Къркария — вр. — Г-21

Л

Левски — вр. — Б-5
 Лествица — рид — Б-11
 Лиса планина — пл. — Б-20
 Лобът — вр. — Г-44
 Лонгос — мест. — Б-24
 Лонгурлии — мест. — Г-83
 Лонгът — мест. — Б-24
 Лудогорие — мест. — А-4

М

Магура — вис. — А-3
 Мазалат — вр. — Б-11
 Маказа — пр. — Г-52
 Малка Мусала — вр. — Г-100
 Малкото пасище — мест. — Г-94
 Манчо — вр. — Г-9
 Манчу — вр. — Г-9
 Мангър тепе — вр. — Г-60
 Мара Гидик — вр. — Б-8
 Маслен нос — нос — В-23
 Матор — пл. — Б-21
 Медни рид — рид — В-11
 Межденик — рид — В-1
 Междерлик — рид — В-1
 Меча дупка — било с река — Г-93
 Меча поляна — мест. — Г-98
 Мечи връх — вр. — Г-3; Г-36
 Мечковец — вр. — Г-42
 Мечи проход — пр. — Г-4
 Милевец — вр. — В-13
 Момин проход — пр. — В-3
 Морозов — вр. — В-24
 Мургавец — вр. — Г-40
 Мусала — вр. — Г-2
 Мъгленик — рид — Г-53

Н

Налбант — вр. — Г-11
Нишана — вр. — В-19

О

Овата — мест. — А-6
Овчарец — вр. — Г-10
Овчо поле — мест. — А-6
Огражденец — вр. — Г-80
Огреяк — вр. — Г-71
Орлица — вр. — Г-51
Орловец — вр. — Г-26
Орман яйлъ — било — Г-92
Остри нос — вр. — Г-27
Острица — вр. — Б-27
Орта колу — мест. — Г-33
Орфей — вр. — Г-35

П

Папаз чаир — седл. — Г-63
Парамун — пл. — В-14
Парангалица — рид и вр. — Г-8
Пастуша — пл. — Г-70
Перелик — вр. — Г-37
Пилаф тепе — вр. — Г-38
Плешивец — вр. — В-5
Побити камъни — мест. — А-8
Побрежие — мест. — А-2
Погорелец — вр. — Г-84
Полежан — вр. — Г-60
Полесие — мест. — А-4
Попски преслоп — седл. — Г-63
Преслан — седл. — Г-63
Преслап — седл. — Г-63
Преспа — вр. — Г-39
Пролезът — пр. — Г-52
Проходът — вр. — Б-9
Пчеларица — било — Г-90
Пъклото — мест. — Б-13
Пъстрец — вр. — Г-61

Р

Рабишка могила — вис. — А-3
Равнец — рид — Б-12
Равнец — мест. — Г-87
Равник — рид и вр. — Г-8
Равногорие — вис. — В-18
Радомир — вр. — Г-73
Раковица — рид — Г-16
Рид Стана — рид — А-7
Рилец — рид — Г-7
Родопи — масив — Г-81
Рупед планина — пл. — Г-69
Русалийски проход — вр. — Б-9
Русалка — вр. — Б-8

С

Сакара — вр. — В-5
Сакар Балкан — пл. — Б-20
Сакар планина — пл. — В-16
Сарас тепе — вр. — Г-97
Саръ кая — вр. — Б-7
Саръ яйла — пл. — Г-49
Свети връх — вр. — Г-45
Свети Никола — вр. — Б-28
Седлова поляна — вр. — Г-24
Сейдлер — обл. — Г-58
Селен яйласъ — мест. — Г-99
Семер Алан — вр. — Г-24
Семиза — вр. — Г-25
Сенгелсва планина — пл. — Г-69
Септемврийски рид — пл. — В-2
Септемвриец — вр. — В-25
Сиври баир — вр. — Б-27
Симеонов връх — вр. — Г-62
Сини връх — вр. — Г-41
Скални мост — пр. забел. — Г-77
Слав — вр. — Г-15
Славов връх — вр. — Г-15
Славянка — пл. — Г-101
Сланник — обл. — Б-18
Снежник — пл. — Г-79
Соколец — било — Г-88
Солу Дервент — пр. — В-3
Соуджак — вр. — Г-20
Соуджак — мест. — Г-82
Сребрен — вр. — Г-28
Средни дял — мест. — Г-33
Сталин — вр. — Г-2
Стана баир — рид — А-7
Старозагорски проход — пр. — В-8
Столетов — вр. — Б-28
Стража планина — пл. — В-14
Стражица — вр. — Г-97
Стръмни рид — вр. и рид — Г-54
Студенец — вр. — Г-20
Студеница — мест. — Г-82
Султан Ери — обл. — Г-57
Султан тепе — вр. — Г-64
Сюткия — вр. — Г-19

Т

Таз тепе — вр. — Г-44
Таш бояза — мест. — Г-29
Ташолук — било — Г-86
Тичанска планина — пл. — Б-25
Топлица — мест. — Г-96
Топчалии — мест. — Г-95
Трескавец — мест. — Г-95
Триглав — вр. — Б-10
Тузлук — обл. — Б-18
Тумба — вр. — В-15; Г-75

Турна чаир — мест. — Г-30; Г-85
Търговишки проход — пр. — Б-22
Търнов дял — вис. — А-5
Търнов табия — вис. — А-5

У

Удвой планина — пл. — Б-23
Узана — вр. — Б-16
Узун кум — плаж — А-11
Учун чаир — мест. — Г-90; Г-89

Ф

Фердинандов връх — вр. — Б-6
Франгенско плато — плато — А-12

Х

Хаджи Димитър — вр. — Б-17
Хамам бунар — мест. — Г-96
Хамбар таш — вр. — Г-65
Хлевен — вр. — Г-65

Ц

Царев връх — вр. — Г-64
Царичина — обл. — Г-57
Циганско градище — вр. — Г-48

Ч

Чадър тепе — вр. — Г-12
Чамкория — мест. — Г-14
Чатал Балкан — пл. — Б-23
Чил тепе — вр. — Г-39

Чифут — вр. — Б-15
Ченак тепе — вр. — Г-80
Ченгел планина — пл. — Г-69
Ченгене хисар — вр. — Г-48
Чепеларски карлък — вр. — Г-35
Червен — вр. — Г-38
Черна планина — пл. — Г-55
Черна поляна — рид — Г-6
Чернатица — пл. — Г-33
Черни връх — вр. — А-10
Черни връх — рид — Г-74
Черни нос — нос — В-21
Черни Острец — вр. — В-6
Черни рид — пл. — В-2
Черновец — вр. — Г-18
Черно поле — мест. — А-1
Чуфадарица — рид — Б-12

Ш

Шатър — вр. — Г-12
Шейновец — вр. — Г-43
Широколъшки Карлък — вр. — Г-35
Широколъшки снежник — вр. — Г-35
Шуменски височини — вис. — А-14

Ю

Юмрук чал — вр. — Б-6
Юркиден даг — рид и вр. — Г-54
Юрта — вр. — Г-46
Юрушки чал — вр. — Г-10

Я

Янък тепе — вр. — Г-84

Хидрографски обекти

Азмак — Б-8
Азмака — Б-11; Б-13
Акче хисар — Б-19
Алан Кайряк — А-18
Ана дере — А-3
Асеновица — Б-5

Б

Байрам дере — А-14
Балчишка солница — ез. — А-8
Балчишка тузла — ез. — А-8
Блатни дол — Б-27
Блатнишко блато — ез. — А-6
Блатница — Б-8
Боровица — Б-15
Буковица — Б-3

Бургас дере — Б-17
Бургаско езеро — ез. — А-15
Бяла река — Б-19

В

Варненски залив — А-21
Варненско езеро — ез. — А-22
Ваякьойско езеро — ез. — А-15
Веселиновска река — А-14
Величка — Б-6
Върбакът — Б-28
Върбица — Б-16

Г

Главница — А-3

Голяма Камчия — А-9
 Голяма река — А-17
 Голяма Тича — А-9
 Градешница — Б-26
 Гьола дере — Б-27

Д

Дамлъ дере — Б-14
 Двойница — А-12
 Девинска река — Б-14
 Демир баба — А-4
 Дуван дере — Б-10
 Дуганица — Б-22
 Дуранкулашко блато — ез. — А-6
 Дутлу — Б-25
 Дяволска река — А-18

Е

Ели дере — Б-4

И

Ири дере — А-2
 Ишикли — А-5

К

Казъл дели дере — Б-18
 Калница — Б-13
 Каменица — А-1
 Канара дере — А-1
 Карабунарска река — А-17
 Караджа дере — Б-29
 Карловски водопад — вод. — Б-1
 Карловски сучурум — вод. — Б-1
 Карталско блато — ез. — А-7
 Каябашко блато — А-13
 Крапинец — А-4
 Крива река — А-2
 Крумовица — Б-17

Л

Лонгурлийска река — Б-21
 Луда Камчия — А-10
 Луда река — Б-18
 Луда Тича — А-10

М

Мандренско езеро — ез. — А-16
 Мараш — Б-12
 Медет — Б-3
 Младежка река — А-20
 Момина река — Б-2
 Мочурица — Б-11
 Мусаленски езера — ез. — А-23

О

Овчарица — Б-9
 Олу дере — Б-6
 Орлово блато — ез. — А-7

П

Папаз гьол — ез. — Б-20
 Плочин дол — Б-23
 Попово езеро — ез. — Б-20

Р

Ракитница — Б-7

С

Сазлийка — Б-7
 Сазлийска река — Б-7
 Свето блато — А-13
 Соколица — Б-10
 Соколска река — Б-22
 Солу дере — Б-2
 Сталински езера — ез. — А-23
 Сталински залив — А-21
 Сталинско езеро — ез. — А-22
 Суха река — А-5
 Сютлийска река — Б-7
 Сютлийка — Б-16
 Сютлу дере — Б-28
 Съджак су дереси — Б-24
 Сърнена река — Б-29

Т

Тикла дере — Б-23
 Топли дол — Б-24
 Тъмна река — А-20

Ф

Факийска река — А-19

Х

Хаджи дере — А-11
 Хаджийска река — А-11
 Харманлийска река — Б-6
 Хисарско дере — Б-26

Ч

Чам дере — Б-15
 Чая — Б-5
 Чепеларска река — Б-5
 Чепинска река — Б-4
 Чернуша — Б-25
 Чифте дере — А-12
 Чобан азмак — Б-9